

UZASADNIENIE

W myśl art. 94 ust. 1 i 2 z dnia 6 września 2001 roku prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r., poz. 1977) rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy. Rozkład godzin na danym terenie określa w drodze uchwały rada powiatu po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu zawodu farmaceuty.

Mając na uwadze problemy z pełnieniem dyżurów przez apteki ogólnodostępne działające w powiecie aleksandrowskim w ubiegłych latach, w bieżącym roku przygotowano rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na 2022 r. w formule przyjętej na rok 2021. Projekt uchwały Rady Powiatu Aleksandrowskiego w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Powiatu Aleksandrowskiego w roku 2022 w tym dyżurów w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy został przesłany do burmistrzów miast i wójtów gmin z terenu powiatu oraz do Pomorsko-Kujawskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Bydgoszczy celem uzyskania stosownych opinii.

Pozytywne opinie przesłali: Wójt Gminy Aleksandrów Kujawski, Wójt Gminy Bądkowo, Wójt Gminy Raciążek, Wójt Gminy Koneck, Burmistrz Miasta Aleksandrowa Kujawskiego, Burmistrz Miasta Nieszawa, *Burmistrz Ciechocinka, Wójt Gminy Waganiec, Wójt Gminy Zakrzewo.*

Pomorsko-Kujawska Okręgowa Izba Aptekarska w Bydgoszczy, uchwałą Nr 250/VIII/X/2021 z dnia 28 października 2021 r., przesłany projekt zaopiniowała negatywnie. Okręgowa Izba Aptekarska negatywnie oceniła projekt w zakresie ustalenia harmonogramu dyżurów aptek w porze nocnej, niedziele, święta i dni wolne od pracy na terenie Powiatu Aleksandrowskiego, który wprowadza cykliczny system dyżurowania poszczególnych aptek. W opinii Izby, obecnie nie istnieją racjonalne przesłanki dla pełnienia przez apteki dyżurów w zakładanej formule. W porze nocnej sprzedawany jest zazwyczaj asortyment, który nie zapewnia placówce aptecznej odpowiedniej rentowności. Zakup leków ratujących życie jest niezwykle rzadki. Natomiast potrzeby zdrowotne pacjentów zaspokajane są w ramach świadczonej nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Ponadto, w opinii Izby, w obecnych uwarunkowaniach prawnych apteki nie są w stanie pracować w godzinach nocnych według całodobowych harmonogramów pracy. Apteki działające na terenie Powiatu Aleksandrowskiego mają problemy kadrowe, związane z ograniczoną liczbą farmaceutów. Zdaniem Izby, całodobowy system pracy wymusza konieczność zatrudnienia dodatkowych farmaceutów, co pociąga za sobą wysokie koszty. Z ustaleń samorządu aptekarskiego wynika, że średni obrót aptek w trakcie pełnienia dyżuru to kwota ok. 50 zł, gdy koszt zapewnienia farmaceuty na dyżurze sięga kilkuset złotych.

Ponadto, Izba wskazuje, że Ministerstwo Zdrowia, dostrzegając problemy związane z pełnieniem dyżurów w porze nocnej przez apteki ogólnodostępne, przygotowało zmiany legislacyjne w projekcie ustawy o zmianie ustawy prawo farmaceutyczne, które, zdaniem Izby, mają wejść w życie od 1 stycznia 2022 r. W ocenie samorządu aptekarskiego, projekt uchwały rady powiatu powinien wyjść naprzeciw procedowanym zmianom legislacyjnym i powinien zawierać rozwiązania zbliżone do projektu zmian w prawie farmaceutycznym.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym obowiązkiem każdego powiatu jako jednostki samorządu terytorialnego jest promocja i ochrona zdrowia. Zapewnienie dostępu społeczności lokalnej do świadczeń farmaceutycznych mieści się w pojęciu promocji i ochrony zdrowia. Dyżury aptek, rozumiane jako świadczenie usług poza normalnym rozkładem godzin pracy również w porze nocnej, niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy należy traktować jako realizację ustawowego obowiązku zapewnienia dostępności usług farmaceutycznych w wyjątkowych, nadzwyczajnych warunkach. Rolą aptek jako placówek ochrony zdrowia publicznego jest świadczenie pełnego zakresu usług farmaceutycznych wymienionych w art. 86 Prawa farmaceutycznego.

Ustalając rozkład godzin pracy aptek, należy mieć na uwadze także przypadki szczególne, niezwiązane bezpośrednio z zaspokajaniem zwykłych codziennych potrzeb w zakresie zapotrzebowania na leki. W odniesieniu do nich brak jest możliwości zbadania zapotrzebowania na usługi farmaceutyczne, jako że nie można przewidzieć prawdopodobieństwa pojawienia się nagłej choroby czy zaistnienia innego zdarzenia zagrażającego zdrowiu lub życiu człowieka. Nie znajduje do nich zastosowania kryterium istnienia lub nieistnienia "potrzeb ludności" jest to bowiem kryterium obiektywnie niemierzalne w tych sytuacjach (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 24 maja 2017 r. sygn. akt II SA/Bd 300/17).

Mając na uwadze obecnie obowiązujący stan prawny, nie jest możliwe określenie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych z pominięciem pracy w godzinach nocnych.

Ponadto, w obecnej sytuacji epidemicznej związanej z rozprzestrzenianiem się koronawirusa szczególnie ważne jest, aby każda osoba miała dostęp do usług farmaceutycznych także w godzinach nocnych, w sytuacji kiedy może wystąpić nagle potrzeba zakupu i podania leku, po uprzedniej konsultacji z lekarzem w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Założeniem zaproponowanego modelu funkcjonowania aptek ogólnodostępnych jest zapewnienie mieszkańcom powiatu aleksandrowskiego dostępności do usług farmaceutycznych poprzez pełnienie dyżuru przez dwie apteki w powiecie.

Mając na względzie liczbę aptek ogólnodostępnych działających na terenie powiatu aleksandrowskiego (5 aptek w Aleksandrowie Kujawskim, 8 aptek w Ciechocinku, 4 apteki zlokalizowane na terenie innych gmin powiatu) zasadnym jest pozostawienie pełnienia dyżurów przez apteki zlokalizowane w dwóch największych miastach powiatu – w Aleksandrowie Kujawskim i Ciechocinku, z uwagi na fakt, że miasta te stanowią największe skupiska ludności, w których zlokalizowane są placówki ochrony zdrowia i które cechuje największa dostępność ze względu na istniejącą sieć komunikacyjną.

Obecnie Minister Zdrowia prowadzi prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw. Projekt wprowadza nowe, szczegółowe brzmienie art. 94 ustawy Prawo farmaceutyczne, wprowadza nowe zasady, zmienia kompetencje rady powiatu w zakresie ustalania dyżurów w porze nocnej i dni wolne od pracy, nadaje nowe kompetencje w tym zakresie dyrektorowi oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, wojewódzkiemu inspektorowi farmaceutycznemu, wprowadza zasady finansowania dyżurów. Projekt został opublikowany dnia 30 czerwca 2021 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Na dzień 18 listopada 2021 r. projekt znajduje się na etapie konsultacji publicznych. Obecnie nie jest znana data skierowania projektu ustawy do Sejmu, data wejścia w życie oraz ostateczny kształt procedowanych rozwiązań legislacyjnych.

Mając na uwadze treść art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, nie jest możliwe uwzględnienie sugestii samorządu aptekarskiego, iż projekt uchwały rady powiatu powinien wyjść naprzeciw procedowanym zmianom legislacyjnym i powinien zawierać rozwiązania zbliżone do projektu zmian w prawie farmaceutycznym.

Biorąc powyższe pod uwagę, wnosi się do Wysokiej Rady o podjęcie uchwały w wersji przedstawionej.

STAROSTA
ALEKSANDROWSKI

Lidia Tokarska